

AKTUÁLNA EURÓPSKA LEGISLATÍVA V OBLASTI ENERGETICKEJ EFEKTÍVNOSTI

Miroslav Mariaš
MH SR

BALÍČEK „ČISTÁ ENERGIA PRE VŠETKÝCH EURÓPANOV“

Obsahuje 8 legislatívnych návrhov, z toho 4 sa priamo dotýkajú energetickej efektívnosti:

✓ **Smernica EP a Rady (EÚ) 2018/844 z 30. mája 2018, ktorou sa mení smernica 2010/31/EÚ o energetickej hospodárnosti budov a smernica 2012/27/EÚ o energetickej efektívnosti**

✓ **Smernica EP a Rady (EÚ) 2018/2002 z 11. decembra 2018, ktorou sa mení smernica 2012/27/EU o energetickej efektívnosti**

✓ **Nariadenie EP a Rady (EÚ) 2018/1999 z 11. decembra 2018 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy, ktorým sa menia**

- Smernica 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z OZE

+4 legislatívne návrhy v elektrine, (nariadenie elektrina, ACER, SOS)

- EP schválil návrhy 25.3.2019

✓ **návrh smernice o spoločných pravidlách na vnútornom trhu s elektrickou energiou a ktorá mení smernicu 2012/27/EÚ**

STAV BALÍČKA: 4 schválené legislatívne návrhy v roku 2018

VYDANIE: 19.6.2018, 21.12.2018

Platnosť: 10.6.2018, 24.12.2018

CIELE 2030

	Stratégia 2020	Rámec pre zmenu klímy a energetiku do roku 2030	Parížsky protokol 2050
Znižovanie emisií skleníkových plynov	20% v porovnaní s referenčným rokom 1990	40% v porovnaní s referenčným rokom 1990 * záväzný na úrovni EÚ	80-95% v porovnaní s referenčným rokom 1990
Zvyšovanie energetickej efektívnosti	20% na celkovej spotrebe EÚ	32,5%	
Zvyšovanie podielu obnoviteľných zdrojov energie	20% zvýšenie podielu na celkovej výrobe EÚ *14% v SR	32%	

Governance a energetická efektívnosť 1

- Energetická efektívnosť
 - jedna z piatich dimenzií energetickej únie
 - princíp Energy Efficiency First
- Prepojenie na smernicu o energetickej efektívnosti
- Monitorovanie a reportovanie
 - Národné klimatické a energetické plány
 - Raz za 10 rokov
 - Aktualizácia plánov po 5 rokoch
 - Správa o pokroku každé dva roky

Governance a energetická efektívnosť 2

- Dimenzia energetická efektívnosť
 - Ciele a opatrenia do roku 2030
- Plán
 - Podobný obsah ako NEEAP
 - Stanovenie cieľov energetickej efektívnosti
 - Podrobnosti pre stanovenie cieľa pre čl.7
 - Plánovanie opatrení energetickej efektívnosti
 - Dlhodobá stratégia obnovy budovy

SMERNICA 2018/844 NOVELA EPBD

- Dlhodobá stratégia obnovy budov
 - Presun z EED, T: 10.3.2020
 - orientačné mílniky 2030, 2040, 2050
 - Príspevok k cieľom energetickej efektívnosti
 - Popis vykonávania existujúcej stratégie
 - Povinná verejná konzultácia
 - Obsah
 - Prehľad fondu budov
 - Identifikácia nákladov efektívnych prístupov obnovy
 - Politiky a opatrenia na podporu nákladovo efektívnej hĺbkovej obnovy
 - Špeciálne zameranie na najhoršie segmenty fondu budov
 - Politiky a opatrenia zamerané na verejné budovy
 - Prehľad opatrení na smart budovy, prepojené budovy, zručnosti a vzdelávanie v stavebníctve a energetickej efektívnosti
 - Podložený odhad úspor a pozitívne dopady na zdravie, bezpečnosť a kvalitu ovzdušia

Smernica 2018/844 - článok 8 (1)

- ČŠ stanovia systémové požiadavky za účelom optimalizácie využívania TZB
 - Energetická hospodárnosť, správne zabudovanie, primerané dimenzovanie, nastavenie a regulácia TZB v existujúcich budovách
 - Možno aj pre nové budovy
 - Pre nové, nahradené, modernizované systémy
 - Ak technicky, funkčne a ekonomicky realizovateľné
- ČŠ vyžadujú pre nové budovy
 - ak technicky a ekonomicky realizovateľné
 - Vybavené samoregulačnými zariadeniami na individuálnu reguláciu teploty v každej miestnosti alebo v odôvodnených prípadoch časti jednotky budovy
- Pre existujúce budovy sa vyžaduje iba prípade nahradenia zariadení na výrobu tepla, ak technicky a ekonomicky realizovateľné

Smernica 2018/844 - článok 8 (2-6) - Elektromobilita

- Nové a významne obnovované nebytové budovy s viac ako 10 park. miestami
 - Inštalácia jednej nabíjacej stanice a
 - Inštalácia elektrickej infraštruktúry na jednom z piatich miest
 - Ak Parkovisko v budove alebo v bezprostrednej blízkosti budovy a obnovuje sa aj parkovisko alebo elektrina
- Do 1.1.2025 ČŠ stanovia požiadavky na inštaláciu minimálneho počtu nabíjacích staníc pre všetky nebytové budovy s viac ako 20 parkovacími miestami
- Nemusí platiť pre MSP
- Nové a významne obnovované bytové budovy s viac ako 10 park. miestami
 - Inštalácia elektrickej infraštruktúry na jednom z piatich miest
 - Ak Parkovisko v budove alebo v bezprostrednej blízkosti budovy a obnovuje sa aj parkovisko alebo elektrina
- Výnimky – žiadosť o stavebné povolenie pred 10.3.2021, už je požadované podľa 2014/94/EU
 - Ohrozenie bezpečnosti sústavy v izolovaných mikrosústavách a vzdialených regiónoch
 - Náklady viac ako 7% z celkových nákladov významnej obnovy budovy

Smernica 2018/844 - článok 8 (9-11)

Členské štáty zabezpečia, aby sa pri inštalácii, nahradení alebo modernizácii technického systému budovy posúdila celková energetická hospodárnosť menenej časti a v prípade potreby celého menenej systému. Výsledky sa zdokumentujú a postúpia vlastníkovi budovy tak, aby zostali k dispozícii a mohli sa použiť na overenie súladu s minimálnymi požiadavkami stanovenými podľa odseku 1 tohto článku a na vydávanie energetických certifikátov. Bez toho, aby bol dotknutý článok 12, členské štáty rozhodnú, či budú vyžadovať vydanie nového energetického certifikátu.

Stupeň inteligentnej pripravenosti budovy

- Delegovaný akt do 31.12.2019
 - Definovanie indikátora inteligentnej pripravenosti
 - Metodika výpočtu
- Implementačný akt do 31.12.2019
 - Technické postupy na vykonávanie
 - Harmonogram skúšobnej fázy
 - Vzťah k energetickým certifikátom
- Detaily v prílohe IA

Povinnosť prepojenia finančných opatrení na zlepšenie energetickej efektívnosti pri obnove budovy s úsporami energie podľa

- Energetickej hospodárnosti, alebo
- Normalizovanej hodnoty na výpočet úspor energie , alebo
- Zlepšenia porovnaním certifikátov pred a po , alebo
- Výsledkov energetickeho auditu, alebo
- Inej metódy preukazujúcej energetickejšiu hospodárnosť

Databáza energetickeých certifikátov

- umožňuje zber údajov o nameranej alebo vypočítanej spotrebe energie
- na budovy certifikované
- na povinne certifikované verejné budovy

Súhrnné anonymizované údaje sa sprístupnia na požiadanie

- na štatistické a výskumné účely
- vlastníkovi budovy

Novela zákona č. 314/2012

- Definície – úprava existujúcich a nové
 - Vykurovací systém
 - Zariadenie na výrobu tepla
 - Klimatizačný systém
- Nové budovy
 - ak technicky a ekonomicky realizovateľné
 - Musia byť vybavené samoregulačnými zariadeniami na individuálnu reguláciu teploty v každej miestnosti alebo v odôvodnených prípadoch časti jednotky budovy
- Pre existujúce budovy
 - iba prípade nahradenia zariadení na výrobu tepla, ak technicky a ekonomicky realizovateľné
- Povinnosť sprístupniť údaje o spotrebe tepla na požiadanie poskytovateľovi ES
- **PV MH SR – 28.3.2019, MPK – apríl 2019**

- Kontrola vykurovacích a klimatizačných systémov (1/2) – novela 314/2012
- Od 70kW – vykurovacie systémy samostatne alebo kombinácia so spolupracujúcim systémom vetrania
 - Teplovodné a teplovzdušné
- Od 70 kW klimatizačné systémy alebo s kombináciou vetrania
- Kontrola obsahuje najmä
 - Posúdenie účinnosti a veľkosti výkonu zariadenia podľa požiadaviek budovy na vykurovanie
 - Zohľadnenie schopnosti systému optimalizovať hospodárnosť systému
- Výnimky, kedy sa nemusí robiť kontrola
 - Technické systémy budov s monitorovaním hospodárnosti spadajúce pod
 - Garantovanú energetickú službu
 - Prevádzku verejnoprospešného podniku alebo prevádzkovateľa siete s rovnakým dopadom ako kontrola
 - Ak je nainštalovaný merací a riadiaci systém nad 290 kW
 - V bytovej budove
 - V nebytovej budove – povinnosť inštalácie

- Kontrola vykurovacích a klimatizačných systémov (2/2) – novela 314/2012
- Od 2025 nebytové budovy s vykurovacím alebo klimatizačným systémom nad 290 kW majú mať nainštalovaný merací a riadiaci systém
 - ak ekonomicky a technicky realizovateľné
 - Systém je schopný
 - Priebežne monitorovať, analyzovať a upravovať spotrebu energie
 - Porovnávať s referenčnými hodnotami,
 - Detegovať straty v efektívnosti
 - informovať o možnostiach zlepšenia efektívnosti
 - Umožniť komunikáciu s TZB a inými spotrebičmi a od rôznych výrobcov
- ČŠ môže stanoviť požiadavky pre bytové budovy vybaviť budovu
 - priebežným elektronickým monitorovaním, ktorý
 - meria efektívnosť
 - informuje o poklese efektívnosti a potrebe údržby
 - kontrolnými funkciami optimálnej výroby, distribúcie uskladňovania a spotreby energie

Smernica 2018/2002,
ktorou sa mení
smernica 2012/27/EÚ
o energetickej
efektívnosti

Cieľ energetickej efektívnosti:

- ~~Záväzný~~ cieľ 32,5% v oblasti energetickej efektívnosti v EÚ na rok 2030
- indikatívne národné príspevky k dosiahnutiu cieľa
- princíp Energy Efficiency First
- PEF pre elektrinu – zmena z 2,5 na 2,1, plus možnosť samostatného výpočtu vlastného PEF aj s metodikou

Článok 7, 7a, 7b:

- Do 2030 sa predlžuje povinnosť článku 7
- Dosahovať každoročne nové úspory vo výške 0,8% konečnej energetickej spotreby za tri predchádzajúce roky bez výnimky
- Možnosť využiť povinné schémy energetickej efektívnosti alebo alternatívne opatrenia
- 35% Výnimky – strana výroby, prenosu, distribúcie, ETS, teplárenstvo, OZE v budovách, existujúce opatrenia
 - nepoužiteľné pre čl. 7 bez navýšenia cieľa

Článok 9-11

- zlepšenie poskytovania informácií o spotrebe energie na vykurovanie **a chladenie** a inštalácia čo najväčšieho počtu rôznych foriem **inteligentných meračov v teplárenstve**
- Doplnená systematická požiadavka nastavenia legislatívy v otázke chladenia
- Povinná inštalácia meračov tepla, chladu a teplej vody pre koncového odberateľa z CZT, CH a teplej vody zobrazujúce spotrebu energie
 - Meradlo na výmenníku alebo na odbernom mieste.
- **Povinnosť sprístupniť údaje o spotrebe tepla a chladu na požiadanie poskytovateľovi ES**

Článok 9b Meranie tepla, chladu a teplej vody

- Inštalácia individuálnych meračov tepla, chladu a teplej vody, ak je to ekonomicky možné a technicky opodstatnené, **a primerané v súlade s možnými úsporami energie**
- ak nie pomerové rozdeľovače a následne rozpočítanie, napr. na plochu.
- Členský štát bude musieť stanoviť metodiku, kritériá a postupy pre stanovenie ekonomického a technického nesúladu.
- Pre nové bytové domy a viacúčelové budovy (obytná časť) povinne individuálne meradlá na teplú vodu
 - Ak napojené na CZT alebo vybavené centrálnym zdrojom na TV

Článok 9c

Meradlá a PRVN v čl. 9a a 9b majú mať možnosť diaľkového odpočtu

- 22 mesiacov od účinnosti smernice – cca október 2020
- Ak je to nákladovo efektívne alebo technicky uskutočniteľné vzhľadom na úspory energie
- Kritéria, metodiky a postupy na stanovenie sa zverejnia
-
- Do 1.1.2027 výmena existujúcich meračov a PRVN na merače a PRVN vybavené funkciou s diaľkovým odpočtom, alebo umožňujúce diaľkový odpočet
 - štát môže preukázať, kedy je to neefektívne.

Článok 11a

- Prístup k histórii spotreby, starším faktúram a informáciám o vyúčtovaní, tiež k aktuálnym meraným údajom, najlepšie na webovom sídle
- Rozpočítanie nákladov na báze neziskovosti s možnosťou započítania primeraných nákladov na rozpočítanie
- KS vyúčtovania a informácie o vyúčtovaní bezplatne a primeraný a bezplatný prístup k údajom o spotrebe
- **Možnosť podpory hospodárskej súťaže poskytovania služieb rozpočítavania**

Článok 9-11 príloha VIIa

- Základné vyúčtovanie – raz ročne
- **Ak zavedený diaľkový odpočet,** poskytovanie informácií o vyúčtovaní alebo spotrebe pri využití údajov z meračov alebo PRVN
 - 22 mesiacov od účinnosti smernice raz za pol roka
 - 22 mesiacov od účinnosti smernice elektronicky alebo na požiadanie štvrtročne
 - **od 1.1.2022 každý mesiac**
 - počas vykurovacej/chladiacej sezóny v teple/chlade
 - celý rok v teplej vode
 - Stále dostupný cez internet a s čo najčastejšou obnovou údajov

Článok 9-11 príloha VIIa

- Minimálne informácie poskytnuté vo vyúčtovaní, ak sa zakladajú na skutočnej spotrebe alebo hodnotách z PRVN
 - Skutočné ceny a skutočná spotreba alebo celkové náklady na vykurovanie a hodnoty odčítané z PRVN
 - Info o palivovom mixe a ročných emisiách GHG, a jednotlivé dane, odvody, sadzby, aj pre KS s CZTCH
 - Emisie s možnou výnimkou pre CZT nad 20MW
 - Grafické porovnanie bežnej spotreby energie s predchádzajúcim rokom, pre vykurovanie a chladenie korigované na klimatické podmienky
 - Porovnanie s priemerným normalizovaným alebo referenčným spotrebiteľom. Elektronicky možno online.

Článok 9-11 príloha VIIa

- Minimálne informácie poskytnuté vo vyúčtovaní, ak sa zakladajú na skutočnej spotrebe alebo hodnotách z PRVN
 - Kontaktné informácie o organizáciách poskytujúcich informácie o efektívnosti, porovnateľných profiloch spotrebiteľov a technické špecifikácie zariadení
 - Info o ombudsmanoch a postupoch sťažností a mechanizmoch riešenia sporov
- Minimálne informácie poskytnuté vo vyúčtovaní, ak sa NEzakladajú na skutočnej spotrebe alebo hodnotách z PRVN
 - Jasné a zrozumiteľné vysvetlenie výpočtu sumy uvedenej vo vyúčtovaní.

Transpozícia

18 mesiacov celá smernica okrem čl. 9-11a

Transpozícia čl.9-11a - 22 mesiacov

Stav

Schválená 11.12.2018

Zverejnená v OJ 21.12.2018

Účinná od 24.12.2018

ĎAKUJEM ZA POZORNOSŤ

Miroslav.Marias@mhsr.sk